

**UCHWAŁA NR III/22/24
RADY MIASTA KATOWICE**

z dnia 29 maja 2024 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania Prezydenta Miasta Katowice z wykonania Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 r.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024r., poz. 609), z art. 4¹ ust. 2b ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023r., poz. 2151) oraz § 1 uchwały nr LVI/1194/22 Rady Miasta Katowice z dnia 24 listopada 2022 roku w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2023r.

**Rada Miasta Katowice
uchwała:**

§ 1. Przyjąć sprawozdanie Prezydenta Miasta Katowice z wykonania Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 rok, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta
Katowice

Łukasz Borkowski

Załącznik do uchwały Nr III/22/24
Rady Miasta Katowice
z dnia 29 maja 2024 r.

**Sprawozdanie z realizacji: Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 rok**

Uchwała Nr LVI/1194/22 Rady Miasta Katowice z dnia 24 listopada 2022 roku w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 rok

I. Cele Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 rok:

- a) Inicjowanie i wspieranie przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie spożywania napojów alkoholowych.
- b) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- c) Ograniczenie skali występowania zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży poprzez realizację działań profilaktycznych.
- d) Zwiększenie dostępu do pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, członków ich rodzin oraz ofiar przemocy w rodzinie.
- e) Oddziaływanie na osoby nadużywające alkoholu oraz udzielanie pomocy ich rodzinom.
- f) Poprawa sytuacji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem poprzez udzielanie rodzinom, w których występują problemy związane z uzależnieniami i przemocą, kompleksowej pomocy psychospołecznej, prawnej i pomocy w odbudowie więzi społecznych i rodzinnych.
- g) Poszerzanie kompetencji członków Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracowników pomocy społecznej, organizacji pozarządowych w zakresie oddziaływań profilaktycznych oraz znajomości przepisów prawa

Zadania Programu:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin poprzez:

- a) prowadzenie w ramach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii, działań w zakresie uzależnień, związanych z poradnictwem i profilaktyką dla dzieci, młodzieży i ich rodzin, w tym poprzez wsparcie asystenta rodziny

·Zadania realizowane przez asystenta rodziny w Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii.

W roku 2023 asystent rodziny zrealizował w ramach usługi 366 konsultacje dla 31 rodzin mieszkających na terenie miasta Katowice - objętych usługą. Celem usługi była poprawa sytuacji życiowej rodzin objętych wsparciem, pomoc w stworzeniu optymalnych warunków służących wychowywaniu dzieci i pokonywaniu bieżących problemów rodziny. Ponadto wsparcie asystenta rodziny umożliwiło nabycie i doskonalenie umiejętności społecznych rodziców oraz zwiększenie ich kompetencji rodzicielskich. Działania asystenta rodziny skupione były między innymi na: wspieraniu rodzin w pokonywaniu trudności i barier, pomocy w uzyskaniu poprawy sytuacji w różnych obszarach funkcjonowania społecznego, wdrożeniu prawidłowych postaw życiowych, rodzicielskich wszystkich członków rodziny, a przede wszystkim odbudowaniu więzi i relacji rodzinnych. Charakter usługi asystenta rodziny pozwala na nawiązanie głębszych relacji z klientem - co umożliwi diagnozowanie ewentualnych problemów, w tym problemów alkoholowych, o których klient nie mówi otwarcie, bądź się z nimi nie identyfikuje. Promowane w pracy asystenta wzorce prawidłowego funkcjonowania, rozwiązywania problemów pozwalają zapobiegać powstawaniu problemów uzależnień.

W trakcie realizacji usług asystent rodziny nawiązywał/poszerzał współpracę z instytucjami i organizacjami działającymi na terenie miasta Katowice. W kontekście prowadzenia pogłębionej pracy z rodzinami objętymi usługą odbyły się 44 zespoły ds. pracy z rodziną oraz 14 grup roboczych/grup diagnostyczno-pomocowych w związku z prowadzoną w rodzinach procedurą „Niebieskie Karty”. W ramach zespołu ds. pracy z rodziną, członkowie zespołu podjęli decyzję o przerwaniu usługi asystenta rodziny w 5 rodzinach. W przypadku pozostałych rodzin skala/różnorodność problemów oznaczały konieczność kontynuowania usługi. Uczestnicy zespołów ds. pracy z rodziną w oparciu o diagnozę systemu rodzinnego wyodrębnili pozostałe do przepracowania z rodziną obszary problemowe, jak również określili działania służące rozwiązaniu problemów.

- b) prowadzenie oddziaływań profilaktyczno-terapeutycznych wobec osób bezdomnych uzależnionych lub zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych:

Zadanie realizowane przez pracowników Działu ds. Osób Bezdomnych MOPS:

	Liczba spotkań lub konsultacji
spotkania indywidualne z osobami w kryzysie bezdomności w siedzibie Działu ds. Osób Bezdomnych w obszarze diagnostyki problemu uzależnienia	251
spotkania indywidualne z osobami w kryzysie bezdomności, przeprowadzone w placówkach zapewniających schronienie w obszarze kierunków w pracy z osobą/rodziną w obszarze problemu uzależnienia	47
spotkania indywidualne z osobami w kryzysie bezdomności, przeprowadzone w pomieszczeniach niemieszkalnych w obszarze diagnostyki problemu uzależnienia	21
spotkania grupowe, edukacyjne z osobami znajdującymi się w kryzysie bezdomności, przeprowadzone w placówkach dla osób bezdomnych w obszarze problemu uzależnienia	8
spotkania indywidualne z osobami borykającymi się z problemem bezdomności w obszarze wsparcia psychologicznego w przeżywanym kryzysie bezdomności	110
konsultacje indywidualne z pracownikami socjalnymi w obszarze wsparcia psychologicznego w przeżywanym kryzysie bezdomności	113
konsultacje indywidualne z pracownikami socjalnymi w kierunku pracy z osobą/rodziną w obszarze problemu uzależnienia	131
zespoły konsultacyjne z pracownikami socjalnymi w kierunku pracy z osobą/rodziną w obszarze problemu uzależnienia	12
RAZEM:	693

Od stycznia do grudnia 2023 roku w ramach działań profilaktyczno-terapeutycznych wobec osób bezdomnych uzależnionych lub zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych Dział ds. Osób Bezdomnych przeprowadził 693 oddziaływań. W okresie od stycznia do grudnia 2023 roku w system pomocy społecznej włączonych było 107 osób borykających się z problemem bezdomności.

Ponadto organizacje pozarządowe prowadzące bieżącą pomoc osobom bezdomnym wprowadziły dodatkowo oddziaływania uwzględniające tematykę uzależnienia od alkoholu:

- Chrześcijańskie Stowarzyszenie Dobroczynne zrealizowało zadanie pt. „Krok w nowy rok – na czysto”, którym objęło 40 bezdomnych mężczyzn
 - Górnośląskie Towarzystwo Charytatywne zrealizowało „Warsztaty dla mieszkańców noclegowni” dotyczące problematyki uzależnień, w których uczestniczyło 40 bezdomnych mężczyzn
 - Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta-Koło Katowice zrealizowało „Wigilię dla bezdomnych”, w której uczestniczyło 40 mieszkańców noclegowni oraz 30 bezdomnych przebywających w miejscach przestrzeni publicznej (ogródki działkowe, pustostany, skwery, garaże)
- c) zwiększenie dostępności leczenia odwykowego poprzez finansowanie programów terapeutycznych dla mieszkańców Katowic, ze szczególnym uwzględnieniem specjalistycznych programów dla dzieci i młodzieży oraz klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej:

Centrum Psychiatrii realizowało pomoc terapeutyczną dla osób upośledzonych w funkcjonowaniu, głównie bezdomnych poprzez indywidualne rozmowy motywujące, grupy wstępne przygotowujące do leczenia (prowadzone na terenie noclegowni dla bezdomnych), leczenie w oddziale dziennym terapii uzależnień: 74 osoby w łącznym wymiarze 960 godzin

Działania realizowane przez konsultantów ds. uzależnień MOPS

Konsultanci ds. uzależnień przy MOPS pomagali klientom Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w rozwiązywaniu problemów alkoholowych w ścisłej współpracy z pracownikami socjalnymi Terenowych Punktów Pomocy Społecznej.

Działalność diagnostyczna w zakresie:

- picia szkodliwego,
- uzależnienia od alkoholu,
- sytuacji w rodzinie z problemem alkoholowym.

Rok	2021	2022	2023
Łączna liczba osób objętych pomocą, w tym:	78	89	77
osoby z problemem alkoholowym	78	88	77
osoby z rodzin z problemem alkoholowym	0	1	0

Liczba osób objętych pomocą konsultantów ds. uzależnień w 2023 roku jest porównywalna do 2021 roku przy nieznacznym wzroście liczby osób w 2022 roku. Ma to ścisły związek z kierowaniem klientów z problemem alkoholowym, u których wystąpiło podejrzenie problemu alkoholowego lub powrót do zażywania alkoholu i kierowanie tych osób przez pracowników socjalnych do konsultantów ds. uzależnień.

Działalność diagnostyczno-motywacyjną dotyczącą klientów z problemem alkoholowym prowadzoną poprzez konsultacje indywidualne i grupowe oraz wizyty w środowisku.

	2021r.	2022r.	2023r.
Konsultacje indywidualne ogółem	94	107	93
w tym liczba konsultacji o charakterze diagnostycznym	84	82	62
Liczba osób uczestniczących w procesie diagnostycznym	67	71	60
Liczba osób z rozpoznaniem uzależnieniem od alkoholu	18	38	24
Liczba osób z rozpoznaniem picciem szkodliwym	13	15	15
Liczba osób bez rozpoznanego problemu alkoholowego	23	12	15
Liczba osób bez rozpoznania	11	6	6

Poradnictwo specjalistyczne w 2023 roku prowadzone było przez konsultantów ds. zaburzeń psychicznych Centrum Rehabilitacji Społecznej (psychologów, lekarzy psychiatrów, pracowników socjalnych) oraz konsultanta ds. uzależnień. Obejmowało problematykę uzależnień u osób z zaburzeniami psychicznymi. Zadania wykonywane przez specjalistę ds. uzależnień zatrudnionego w CRS nakierowane były w szczególności na udzielenie pomocy i wsparcia osobom z zaburzeniami psychicznymi ze zdiagnozowanym uzależnieniem od alkoholu, jak i osobom, u których istnieje podejrzenie występowania problemu alkoholowego oraz ich rodzinom.

W ramach poradnictwa specjalistycznego udzielał on wsparcia rodzinom osób zaburzonych psychicznie z problemem alkoholowym, informacji dotyczących choroby i sposobu postępowania z chorym członkiem rodziny. Prowadził również konsultacje indywidualne w Terenowych Punktach Pomocy Społecznej, środowiskach zamieszkania oraz proces diagnostyczny przy współpracy z konsultantami ds. uzależnień w Ośrodku Interwencji Kryzysowej. Ponieważ współwystępowanie problemu alkoholowego wpływa na przebieg i skuteczność leczenia zaburzeń psychicznych, niezwykle istotna jest współpraca specjalisty ds. uzależnień z konsultantami ds. zaburzeń psychicznych (psychologami, lekarzami psychiatrami, pracownikami socjalnymi, pielęgniarkami) zatrudnionymi w Centrum.

Praca wielospecjalistyczna umożliwia udzielenie właściwej pomocy i uzyskanie lepszych efektów wsparcia. Specjalista ds. uzależnień współpracował również z pracownikami Terenowych Punktów Pomocy Społecznej w zakresie pracy socjalnej na rzecz klientów.

W 2023 roku konsultanci ds. uzależnień Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej konsultowali 1 osobę z problemem używania innych (niż alkohol) substancji psychoaktywnych.

Interwencja kryzysowa i pomoc rodzinie z problemem alkoholowym obejmowała pomoc w formie interwencji kryzysowej dla członków rodzin.

Rok	2021	2022	2023
Problem nadużywania substancji psychoaktywnych w rodzinie (osoby)	229	223	209

Działalność szkoleniowa dla pracowników MOPS.

Szkolenia dotyczą problematyki uzależnień oraz specyfiki i sposobów postępowania w pracy socjalnej z osobą z problemem alkoholowym oraz jej rodziną, tj. rozpoznawanie problemu, ocena, motywowanie i kierowanie do miejsc, gdzie mogą uzyskać pomoc terapeuty.

Szkolenia w 3 kwartałach 2023 r. prowadzili szkoleniowcy z firm zewnętrznych, szkolenia finansowane z dotacji UNICEF. W 4 kwartałach 2023 r. konsultant ds. uzależnień przeprowadził 1 jednodniowe szkolenie „Warsztat pracy z osobami uzależnionymi”. W szkoleniu wzięło udział 5 pracowników socjalnych.

Na bieżąco realizowane były konsultacje dla pracowników socjalnych w zakresie planowania pracy socjalnej z klientem z problemem alkoholowym.

Rok	2021	2022	2023
Liczba konsultacji dla pracowników socjalnych	70	53	49

d) organizowanie grup terapeutycznych oraz wspomaganie grup wsparcia dla osób uzależnionych oraz ich rodzin

- prowadzone przez Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii Oddział w Katowicach przy ul. Warszawskiej 19, w ramach Poradni dla Osób Uzależnionych od Substancji Psychoaktywnych oraz Współuzależnionych następującej pomocy terapeutycznej:

grupa edukacyjno-motywująca:

Rok	2020	2021	2022	2023
Liczba osób	13	20	25	16
Liczba godzin	72	96	96	96

terapia rodzinna:

Rok	2020	2021	2022	2023
Liczba osób	196	190	32	31
Liczba godzin	96	92	62	62

grupa wsparcia dla rodziców dzieci uzależnionych:

Rok	2020	2021	2022	2023
Liczba osób	17	22	17	16
Liczba godzin	40	50	48	48

- zajęcia prowadzone w Katowickim Stowarzyszeniu Trzeźwościowym „Dwójka” (ul. ks. bpa H. Bednorza 22) – objęto nimi osoby, które podjęły życie w trzeźwości i w klubie abstynenta uzyskują motywację do trzeźwienia oraz wsparcie psychiczne:

Rok	2020	2021	2022	2023
Liczba wszystkich spotkań	99	117	152	171
Liczba grup wsparcia	62	38	77	104
Liczba społeczności Stowarzyszenia	37	42	47	46
Liczba porad i informacji telefonicznych	647	431	263	980

- zajęcia prowadzone w Katowickim Stowarzyszeniu Trzeźwościowym „Jędrus” (ul. Macieja 10): 45 spotkań warsztatowych dla osób uzależnionych i współuzależnionych dla średnio 10 osób, 50 spotkań społeczności Stowarzyszenia dla średnio 30 osób, 101 osób spoza Stowarzyszenia skorzystało z porad

- grupa DDA (Dorosłych Dzieci Alkoholików): 2 cykle terapii grupowej dla studentów, którzy dorastali w rodzinach z problemem alkoholowym, realizowane Ośrodka Profilaktyczno-Szkoleniowego przy ul. Gawronów 20, prowadzona przez psychoterapeutę specjalizującego się w terapii grupowej osób doświadczonych traumami przemocy oraz zaniedbaniem w okresie dzieciństwa i dorastania

Rok	2020	2021	2022	2023
Liczba osób	21	21	22	24
Liczba godzin	143*	141*	141	141

*w okresach obostrzeń sanitarno-epidemiologicznych spotkania prowadzono metodą on-line

e) dofinansowanie obozów terapeutycznych dla rodzin z problemem alkoholowym – w tym zwłaszcza dla dzieci i młodzieży

- „XXXII Ogólnopolski Zlot Rodzin Abstynenckich – Tatry 2023” (Małe Ciche, w dniach 29.04.–04.05.2023r.) organizowany przez Trzeźwościowe Stowarzyszenie Kulturalno – Turystyczne z Katowic, w ramach umowy z Urzędem Miasta Katowice w Zlocie udział wzięło 75 mieszkańców Katowic (impreza cykliczna: w 2022r. dofinansowano udział 75 osób, w 2021 roku 75 osób - mieszkańców Katowic).
- „Obóz terapeutyczno-integracyjny” Rycerka Dolna, w dniach 24.06 - 08.07.2023r., zorganizowany przez Katowickie Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Dwójka” dla 51 uczestników, w tym 24 uczestników dofinansowanych w ramach umowy z Urzędem Miasta Katowice
- „Zimowisko integracyjne” Małe Ciche, w dniach 26-31 grudnia 2023r., zorganizowane przez Katowickie Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Dwójka” dla 19 osób (głównie dzieci i młodzież)
- Kolonie profilaktyczne podczas których realizowano program „Stop używkom”, w dniach 24 – 30 07. w Łąpszach Niżnych, zorganizowane przez Parafię Rzymsko-Katolicką św. Józefa Robotnika w Katowicach Józefowcu, uczestniczyło 40 dzieci

f) wspieranie działalności punktów informacyjno - konsultacyjnych z zakresu problemów alkoholowych oraz stowarzyszeń abstynenckich i trzeźwościowych

- Telefon Zaufania, prowadzony przez Katowickie Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Dwójka” przy ul. ks. bpa H. Bednorza 22, funkcjonował codziennie, w pierwszej połowie roku od w godzinach od 18.00 – 6.00., a od sierpnia do końca roku od 19.00 – 6.00. Rozmowy miały na celu zapewnienie rozmówcom poczucia bezpieczeństwa psychicznego, zainteresowania i pomocy w rozwiązaniu przedstawionego problemu, zmotywowania do podjęcia działań terapeutycznych oraz udzielenie informacji o miejscach pomocy specjalistycznej. W 2023 roku przeprowadzono 1 971 rozmów (w roku poprzednim 2 000).
- działalność Katowickich Stowarzyszeń Trzeźwościowych „Dwójka” (980 porad i informacji telefonicznych) oraz „Jędrus” (101 osób skorzystało z porad w ramach dyżurów)
- Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii Oddział w Katowicach przy ul. Warszawskiej 19, w ramach Poradni dla Osób Uzależnionych od Substancji Psychoaktywnych oraz Współuzależnionych

poradnictwo:

Rok	2020	2021	2022	2023
Liczba osób	572	620	740	740
Liczba porad	691	1 147	1 431	939

terapia indywidualna dla osób uzależnionych:

Rok	2020	2021	2022	2023
Liczba osób	110	184	217	251
Liczba godzin	344	440	488	488

- **Punkt Konsultacyjny i Pomocy Kryzysowej prowadzony przez Wspólnotę Dobrego Pasterza** przy ul. Opolskiej 9, realizujący program „Start w nowe życie” w ramach którego prowadzono m.in. następujące działania:

- pomoc w podjęciu leczenia (informowanie o poradniach, znajdowanie miejsc w oddziałach detoksykacyjnych oraz w ośrodkach leczenia uzależnień, pomoc w uzyskaniu skierowań),
- podejmowanie interwencji kryzysowych i przeprowadzanie wywiadów motywacyjnych,
- wydawanie odzieży i środków higienicznych osobom bezdomnym wyjeżdżającym na leczenie,
- pomoc w załatwianiu formalności związanych z wyrobieniem dokumentów i ubezpieczeniem,
- udzielanie porad lekarskich i pomocy medycznej,
- udzielanie wsparcia rodzinom osób uzależnionych, prowadzenie mediacji rodzinnych,

Łącznie zrealizowano **4 080** godzin udzielono pomoc 960 osobom (tyle samo, co w roku poprzednim)

g) prowadzenie działań wobec osób uzależnionych od alkoholu w ramach procedury zobowiązania do leczenia odwykowego

Działania związane z procedurą zobowiązania do leczenia odwykowego prowadzone przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (MKRPA) w oparciu o ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi:

- do MKRPA wpłynęło 210 wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego

Rok	2021	2022	2023
Kto był wnioskodawcą:	Liczba wniosków:	Liczba wniosków:	Liczba wniosków:
Rodzina/osoba prywatna	54	50	53
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	27	19	24
Policja	102	118	103
Prokuratura	28	9	22
inne instytucje	8	4	8
Razem:	219	200	210

Zespół ds. Leczenia Odwykowego działający w ramach ww. Komisji prowadził działania na posiedzeniach we wtorki i środy w godz. 16.00 – 19.00 przy ul. Macieja 10:

Rok	2021	2022	2023
Liczba osób z problemem alkoholowym zaproszona na spotkanie po raz pierwszy	283 (zgłosiło się 112)	273 (zgłosiło się 112)	263 (zgłosiło się 116)
Liczba obecności na kolejnych spotkaniach	360	380	430
Ile razy osoby motywowane do leczenia przedkładały zaświadczenia potwierdzające zgłoszenie się do placówki leczenia odwykowego	267	270	302
Liczba wniosków skierowanych do Sądu Rejonowego o zastosowanie zobowiązanie do leczenia odwykowego	122	98	98
Liczba zaproszonych członków rodzin	90	69	128
Liczba członków rodzin, które zgłosiły się na:			
- pierwszy spotkanie	57	35	70
- kolejne spotkania	6	3	5

Liczba wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego składanych w okresie ostatnich 3 lat utrzymuje się na zbliżonym poziomie. W 2023 roku zdecydowanie najwięcej wniosków złożyła Policja i bardzo często dotyczyły one osób wobec których wdrożono procedurę Niebieskiej Karty. Z osobami, które zgłaszają się do Zespołu ds. Leczenia Odwykowego prowadzony jest rozmowa diagnostyczno-motywująca i są one kierowane do specjalistycznych placówek leczenia uzależnień. Następnie ich terapia jest monitorowana. W tym celu zgłaszają się co miesiąc do Zespołu ds. Leczenia Odwykowego w celu przedłożenia zaświadczeń z placówek leczniczych o kontynuacji terapii oraz przeprowadzeniu rozmowy mającej rozebrać aktualną sytuację i podtrzymać lub wzmocnić motywację do kontynuowania leczenia.

W przypadku osób, które nie zgłaszają się na rozmowy motywujące do podjęcia lub kontynuowania terapii, są one kierowane na badania przez biegłych sądowych, a następnie (po zdiagnozowaniu u nich uzależnienia) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych składa do Sądu Rejonowego wniosek o zobowiązanie do leczenia odwykowego. W 2023 roku skierowano do Sądu 98 wniosków, tyle samo co w roku 2022 i o 24 mniej niż w 2021r..

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrona przed przemocą w rodzinie:

a) organizowanie spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych w zakresie rozwiązywania problemów związanych z przemocą

Rok	2021	2022	2023
Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego	4	5	6
Liczba spotkań Grup Roboczych	1 031	1 378	1 417

Liczba Grup Roboczych w wzrastała w okresie ostatnich 3 lat.

b) prowadzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej:

Ośrodek Interwencji Kryzysowej udziela pomocy rodzinom w sytuacjach kryzysowych i rodzinom z problemem przemocy – ze szczególnym uwzględnieniem ochrony dziecka. Pomoc skierowana była do osób doznających przemocy (ofiar przemocy), osób stosujących przemoc (sprawców przemocy) i świadków przemocy.

Z rodzinami prowadzona była systematyczna praca w oparciu o indywidualny plan pomocy socjalnej i psychologicznej. Obejmowała ona indywidualne poradnictwo specjalistyczne, w tym prawne, grupowe formy poradnictwa oraz wizyty w środowisku.

W związku z koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa ofiarom przemocy Ośrodek zapewniał schronienie dla osób, które ze względu na dramatyczną sytuację nie mogą przebywać w dotychczasowym miejscu zamieszkania.

Rok	2021	2022	2023
Łączna liczba klientów objętych pomocą, w tym:	845	879	874
Osoby doznające przemocy (osoby dorosłe)	231	191	186
Osoby stosujące przemoc	121	122	159
Dzieci	56	44	35
Inne kryzysy w tym:	437	522	494
Konsultacje rodzinne/grupowe (ilość spotkań)	21	35	38
Pomoc rodzinie z problemem alkoholowym	229	233	209

W stosunku do ubiegłego roku ogólna liczba klientów utrzymała się na bardzo podobnym poziomie, nastąpił natomiast wzrost o 30% liczby osób stosujących przemoc oraz spadek o 21% w liczbie dzieci, które objęto pomocą

W Ośrodku Interwencji Kryzysowej MOPS świadczone były następujące usługi:

- konsultacje indywidualne dla klientów z problemem przemocy w rodzinie oraz osób w różnych sytuacjach kryzysowych,
- wizyty w środowisku,
- interwencje,
- kierowanie do miejsc schronienia,
- poradnictwo dla mieszkańców Katowic,
- poradnictwo prawne.

Liczba przeprowadzonych interwencji osobistych i telefonicznych:

Rok	2021	2022	2023
Interwencje osobiste	132	160	120
Interwencje telefoniczne	2 166	1 494	1375
RAZEM:	2 298	1 654	1 495

W ostatnich 3 latach występował znaczący spadek liczby interwencji telefonicznych (co wynika ze zmiany systemu pracy w latach 2020-2021 wywołanej pandemią COVID-19., gdy głównie udzielano tzw. „telepomocy”) oraz mniej nasilony spadek interwencji osobistych.

Interwencje są reakcją na sygnały o krzywdzeniu głównie dzieci i osób starszych. Podejmowane są w wielu przypadkach wspólnie z dzielnicowym. Po przeprowadzeniu działań interwencyjnych wspólnie planowane są następne kroki związane z pomocą. Interwencje służą również przyśpieszeniu i zwiększeniu skuteczności działań prawnych w instytucjach wymiaru sprawiedliwości.

Liczba usług w zakresie konsultacji indywidualnych i poradnictwa specjalistycznego:

Rok	2021	2022	2023
Konsultacje indywidualne	1 602	1 650	1 369

Poradnictwo specjalistyczne	583	643	671
Poradnictwo prawne	330	287	357

W roku 2023 nastąpił w stosunku do dwóch poprzednich lat wyraźny spadek liczby konsultacji indywidualnych, natomiast wzrost liczby porad specjalistycznych oraz prawnych.

·Budowanie naturalnych i środowiskowych grup wsparcia

Uwzględniając specyfikę zjawiska przemocy i kryzysu, praca środowiskowa stanowi stały element w zapewnianiu bezpieczeństwa osobom poszkodowanym.

Budowanie naturalnych grup wsparcia w środowisku w ważnym stopniu przyczynia się do powstrzymania przemocy. Klientami ośrodka byli też tzw. świadkowie przemocy (rodzina, sąsiedzi, przyjaciele), którzy wyposażeni w informacje, edukację i wsparcie świadomie i aktywnie wspierają swoich bliskich w sytuacji kryzysu i przemocy.

Rok	2021	2022	2023
Naturalne grupy wsparcia/spotkania rodzinne			
- liczba spotkań	21	35	38
- liczba osób	40	71	70

W roku 2023 utrzymywała się w stosunku do 2022r. liczba spotkań naturalnych grup wsparcia oraz liczba osób w nich uczestniczących .

c) wspieranie działalności placówek przeciwdziałania przemocy w rodzinie, prowadzonych przez organizacje pozarządowe:

Stowarzyszenie PO MOC dla Kobiet i Dzieci im. Marii Niepokalanej

Świadczone usługi polegają na:

- zapewnieniu całodobowego schronienia dla 8 osób (kobiet, kobiet z dziećmi oraz kobiet w ciąży) znajdujących się w sytuacjach kryzysowych, w tym w szczególności w przypadkach ostrych konfliktów rodzinnych, zagrażających ich bezpieczeństwu, zdrowiu, bądź życiu, jak również przymusowej prostytucji;
- świadczeniu specjalistycznego poradnictwa, w tym w szczególności psychologicznego i prawnego;
- zapewnieniu produktów żywnościowych umożliwiających całodzienne wyżywienie oraz możliwości samodzielnego sporządzania posiłków z produktów żywnościowych zakupionych przez placówkę.

Z pomocy Stowarzyszenia skorzystało (narastająco) w 2023r. 18 osób, w 2022r. 14 osób; w 2021r. 15 osób

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych

a) prowadzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży w szczególności w formie opiekuńczej i specjalistycznej, w tym: świetlic specjalistycznych i ognisk wychowawczych dla dzieci oraz klubów specjalistycznych dla młodzieży

Świetlice Specjalistyczne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej adresują swoją pomoc do dzieci i młodzieży w wieku 6-15 lat (w szczególnych sytuacjach dzieciom w wieku 5 lat lub powyżej 15 roku życia – do ukończenia nauki w szkole), wywodzącej się z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, w szczególności z rodzin ubogich, rozbitych, niepełnych, niezaradnych bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym lub uzależnieniami.

Mają one na celu utrzymanie dziecka w jego naturalnym środowisku poprzez wsparcie funkcji opiekuńczych rodziny. W zakresie potrzeb bytowych zgodnie ze standardem usług obejmują zadania takie jak: pobyt dzieci w placówkach w godzinach popołudniowych, zapewniając wychowankom w tym czasie poczucie bezpieczeństwa i właściwe warunki do odpoczynku, życia społecznego i nauki przez 5 dni w tygodniu; wyżywienie składające się z dwóch posiłków dziennie.

Głównym celem powyższych oddziaływań jest efektywne przygotowanie dziecka do samodzielnego funkcjonowania w dorosłym życiu m. in. poprzez nabycie praktycznych umiejętności życiowych i społecznych

przy jednoczesnym wsparciu rodziny w formie pracy socjalnej oraz poradnictwa psychologiczno – pedagogicznego.

Nazwa, numer i adres Świetlicy	Liczba dzieci, które skorzystały z placówki (narastająco) w 2021 roku	Liczba dzieci, które skorzystały z placówki (narastająco) w 2022 roku	Liczba dzieci, które skorzystały z placówki (narastająco) w 2023 roku
Świetlica Specjalistyczna Nr 1, ul. Orkana 7a	22+3*	25+10*	20+7*
Świetlica Specjalistyczna Nr 2, ul. Powstańców 3	45+5*	50+8*	53+4*
Świetlica Specjalistyczna Nr 3, ul. Gliwicka 74	30+2*	34+9*	30+6*
Świetlica Specjalistyczna Nr 4, ul. Świdnicka 35	44+5*	39+9*	34+2*
Świetlica Specjalistyczna Nr 5, ul. Czecha 2	38+9*	41+7*	40+12*
RAZEM	179+24*	189+43*	177+31*

*liczba dzieci, które na podstawie uzgodnień uczęszczały do placówek w ramach wolnych miejsc w okresie wakacji letnich

Specjalistyczne Kluby Młodzieżowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej są kontynuacją pracy socjoterapeutycznej Świetlic Specjalistycznych. Kluby przeznaczone są dla młodzieży w wieku 13-18 lat, (w szczególnych sytuacjach powyżej 18 roku życia – do ukończenia nauki w szkole), wywodzącej się z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, w szczególności z rodzin ubogich, rozbitych, niepełnych, niezaradnych bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym lub uzależnieniami. Kluby działają w godzinach popołudniowych 5 dni w tygodniu. Cele i zadania Klubów są tożsame z zadaniami Świetlic Specjalistycznych.

Nazwa, numer i adres Klubu	Liczba dzieci, które skorzystały z placówki (narastająco) w 2021 rok	Liczba dzieci, które skorzystały z placówki (narastająco) w 2022 rok	Liczba dzieci, które skorzystały z placówki (narastająco) w 2023 rok
Specjalistyczny Klub Młodzieżowy Nr 1, ul. Orkana 7a	14	16	14+1*
Specjalistyczny Klub Młodzieżowy Nr 2, ul. Krakowska 138	25+2*	24	26+1*
Specjalistyczny Klub Młodzieżowy Nr 3, ul. Czecha 2	18+2*	16+1*	14+3*
RAZEM	57+4*	56+1*	54+5*

*liczba dzieci, które na podstawie uzgodnień uczęszczały do placówek w ramach wolnych miejsc w okresie wakacji letnich

Placówki Wsparcia Dziennego prowadzone przez organizacje pozarządowe, dotowane przez Miasto Katowice – Wydział Polityki Społecznej:

Rok		2021		2022		2023		
Lp.	Nazwa i adres placówki	Przez kogo prowadzona	Liczba miejsc	Liczba dzieci, które skorzystały z placówki (narastająco)	Liczba miejsc	Liczba dzieci, które skorzystały z placówki (narastająco)	Liczba miejsc	Liczba dzieci, które skorzystały z placówki (narastająco)
ŚWIETLICE SPECJALISTYCZNE								
1.	Świetlica	Katolicka Fundacja	67	71	67	100	67	101

	Środowiskowa (typu specjalistycznego) ul. Kilińskiego 15, Katowice	Dzieciom przy Rzymsko-Katolickiej Parafii św. Apostołów Piotra i Pawła ul. Kilińskiego 15						
2.	„Dom Aniołów Stróżów” ognisko wychowawcze, Świetlica Terapeutyczna dla grupy młodszej oraz Świetlica Terapeutyczna dla grupy starszej (Świetlice typu specjalistycznego) ul. Gliwicka 148	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Dom Aniołów Stróżów” ul. Andrzeja 12a	55	69	55	82	55	84
3.	Świetlica Socjoterapeutyczna (typu specjalistycznego) ul. Morcinka 19a, Katowice	Fundacja dla Ludzi Potrzebujących Pomocy GNIAZDO ul. Morcinka 19a	35	39	35	50	35	55
4.	Świetlica Środowiskowa (typu specjalistycznego) im. Św. Brata Alberta ul. Brata Alberta 4, Katowice	Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek św. Jacka ul. Dębowa 23	30	39	30	50	30	39
5.	Świetlica Środowiskowa (typu specjalistycznego) im. św. Barbary ul. Młodzieżowa 10	Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek św. Jacka ul. Dębowa 23	30	42	30	73	30	58
6.	Świetlica Środowiskowa (typu specjalistycznego) im. św. Agaty ul. Solskiego 2	Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek św. Jacka ul. Dębowa 23	30	43	30	59	30	58
7.	Świetlica Środowiskowa (typu specjalistycznego) im. św. Jacka ul. Dębowa 23	Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek św. Jacka ul. Dębowa 23	40	53	40	48	40	45
SPECJALISTYCZNE KLUBY MŁODZIEŻOWE								
8.	Specjalistyczny Klub Młodzieżowy ul. Kilińskiego 15, Katowice	Katolicka Fundacja Dzieciom przy Rzymsko-Katolickiej Parafii św. Apostołów Piotra i Pawła ul. Kilińskiego 15	20	28	20	25	20	32
9.	Młodzieżowy Klub Wspierania Rozwoju Osobistego ul. Morcinka 19a	Fundacja dla Ludzi Potrzebujących Pomocy GNIAZDO ul. Morcinka 19a	20	27	20	27	20	19

10.	Specjalistyczny Klub Młodzieżowy ul. Gliwicka 148	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Dom Aniołów Stróżów” ul. Andrzeja 12a	15	19	15	17	15	36
ŚWIETLICE OPIEKUŃCZE								
11.	Świetlica Opiekuńcza św. Wojciecha ul. Brata Alberta 4	Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek św. Jacka ul. Dębowa 23	25	31	25	38	25	33
12.	Świetlica Opiekuńcza NIKISZ, pl. Wyzwolenia 19, Katowice	Polskie Towarzystwo Kulturalne, ul. Francuska 102/4, Katowice	**	**	30	40	30	48
13.	Świetlica Opiekuńcza dla dzieci przedszkolnych przy Parafii św. Józefa Robotnika ul. Mikusińskiego 8, Katowice	Rzymsko-Katolicka Parafia św. Józefa Robotnika ul. Mikusińskiego 8, Katowice	**	**	15	22	15	22
14.	Świetlica Opiekuńcza „Szansa dla Każdego” ul. 3 Maja 36/2, Katowice	Stowarzyszenie „Szansa dla każdego” ul. 3 Maja 36/2, Katowice	**	**	30	37	30	38
15.	Koło Zainteresowań „Ekipa”, ul. ks. bpa H. Bednorza 20, Katowice	Parafia Ewangelicko-Augsburska w Szopienicach ul. Bednorza 20, Katowice	**	**	15	26	30	33
16.	Koło Zainteresowań „Bezpieczna Twierdza” ul. Panewnicka 13, Katowice	Fundacja „Index do Przyszłości” ul. Stawowa 5/7, Katowice	**	**	45	56	45	60
17.	Praca podwórkowa realizowana przez wychowawcę „Dom Aniołów Stróżów” w dzielnicy Załęże	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Dom Aniołów Stróżów” ul. Andrzeja 12a, Katowice	**	**	-	131	-	231
18.	Praca podwórkowa realizowana przez wychowawcę w dzielnicy Śródmieście	Fundacja Jesteśmy dla Was ul. Korfantego 125a, Katowice	**	**	-	33	-	84
19.	Praca podwórkowa realizowana przez wychowawcę w dzielnicy Bogucice	Fundacja Jesteśmy dla Was ul. Korfantego 125a, Katowice	**	**	-	31	-	84
	Razem:		392	504	532	996	517	1 160

* placówka rozpoczęła swoją działalność lub została włączona do Programu w 2021 roku

** placówka rozpoczęła swoją działalność lub została włączona do Programu w 2022 roku

Liczba miejsc w placówkach wsparcia dziennego w mieście Katowice sukcesywnie rośnie, są one finansowe w ramach różnej klasyfikacji budżetowej, jednak w głównej mierze z środków przeznaczonych na realizację Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, zwłaszcza placówki wsparcia dziennego w formie specjalistycznej. Rozbudowana sieć placówek wsparcia dziennego prowadzonych przez MOPS oraz organizacje pozarządowe spełnia zapotrzebowanie na

profesjonalną i długoterminową pomoc dla dzieci wychowujących się w rodzinach niewydolnych wychowawczo, dysfunkcyjnych, w tym z problemem alkoholowym.

b) realizacja środowiskowych programów profilaktycznych, prowadzonych w formie zajęć pozalekcyjnych o charakterze socjoterapeutycznym, kształtujących postawy i zachowania prospołeczne, prezentujące twórcze i inspirujące sposoby spędzania wolnego czasu:

Lp.	Nazwa szkoły i realizowanego programu	Liczba uczestników programu	Liczba zrealizowanych godzin
1.	Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1 „Szkoła przyjazna dzieciom”	200	477
2.	Zespół Szkół i Placówek nr 2 „Uwierz w siebie - sięgaj gwiazd”	100	363
3.	Szkoła Podstawowa nr 11 z Oddziałami Integracyjnymi „Łączy nas pasja”	205	472
4.	Szkoła Podstawowa Nr 22 „Spędźmy czas aktywnie”	109	313
5.	Szkoła Podstawowa nr 58 „Otwarte drzwi”	271	510
6.	Szkoła Podstawowa Nr 66 „Razem różniej”	248	471
7.	Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 12 „Alternatywa dla nudy”	168	379
	Razem:	1 301	2 985

c) prowadzenie środowiskowych programów profilaktycznych w formie pozalekcyjnych zajęć sportowych realizowanych poprzez uczniowskie kluby sportowe i uwzględniających następujące elementy:

- włączanie w zajęcia sportowe dzieci znajdujących się w trudnej sytuacji np. materialnej, rodzinnej, wychowawczej,
- podjęcie współpracy ze szkołami w realizacji zadań wynikających z programów wychowawczych i programów profilaktyki szkolnej
- realizacji treści profilaktycznych

1.	UKS ZAWISZA	ul. Witosza 23	10 000,00
2.	UKS ŻRÓDEŁKO	ul. Wantuły 11	30 000,00
3.	ZUKS GKS KATOWICE	ul. Józefowska 40	35 000,00
4.	UKS OTORI	ul. Lechicka 12/2	10 000,00
5.	MKS PAŁAC MŁODZIEŻY	ul. Mikołowska 26	108 000,00
6.	UKS M-K GÓRNIK	ul. Boya-Żeleńskiego 96c	18 000,00
7.	UKS SP 27	ul. Łętowskiego 18	110 000,00
8.	UKS MIKRUS	ul. Karliczka 15	10 000,00
9.	MKS MOS	ul. Paderewskiego 46a	73 000,00
10.	MKKS GLORIA	ul. Chopina 18	10 000,00
11.	UKS OLIMPIA	ul. Lompy 17	12 000,00
12.	UKS CARRAMBA	ul. Ułańska 9/118	12 000,00
13.	UKS 4	ul. Trzech Stawów 10	22 000,00
14.	UKS KUKUŁKI	ul. Kukulek 2a	8 000,00
15.	UKS PAŁAC MŁODZIEŻY	ul. Mikołowska 26	12 000,00
16.	UKŁ SPIN	ul. Szopienicka 13d/7	26 000,00
17.	UKS OKTAGON	ul. Wiosny Ludów 22	10 000,00
18.	UKS AKADEMIA PIŁKARSKA CHAMPIONS KATOWICE	ul. Johna Baidona 14/8	5 000,00
19.	UKS SELF DEFENSE	Ul. Grzybowa 1a	2 000,00
20.	UKS SOKÓŁ 43	ul. Brynicy 7	10 000,00
21.	UKS KATOWICE NAPRZÓD JANÓW	ul. Oswobodzenia 85a	90 000,00
22.	UKS KATOWICE	ul. Piastów 22/143	12 000,00

23.	UKS WODNIK 29	ul. Lepszego 2	57 000,00
24.	UKS GLADIATOR 23	ul. Medyków 27	12 000,00
25.	UKS SPRINT	ul. Przyjazna 7a	26 000,00
26.	UKS DĄB	ul. Ratuszowa 6/20	12 000,00
27.	UKS SZOPIENICE	ul. Obr. Westerplatte 30	55 000,00
28.	UKS KANU	ul. Piastów 17	12 000,00
29.	UCZNIOWSKI KOBIECY KLUB SPORTOWY KATOWICE	ul. Wincentego Pola 4/62	12 000,00
30.	UKS JUNGA	ul. Morawa 119	37 000,00
31.	UKS 21 PODLESIE	ul. Malczewskiego 1	12 000,00
32.	UKS LIDER	ul. Sportowa 29	19 000,00
33.	UKS AKADEMIA PIŁKARSKA KATOWICE	ul. Johna Baidona 14/8	1 000,00
34.	UKS PŁOMIEN	ul. Karliczka 15	5 000,00
35.	UKS KUŹNICA	ul. Deszczowa 14	5 000,00
	SUMA		900 000,00

Środki finansowe przekazywane katowickim Uczniowskim Klubom Sportowym pozwalają im na prowadzenie bieżącej, całorocznej działalności szkoleniowej. Z dotacji pokrywane są min. koszty stałe (czynsze, wynajmy, obsługa techniczna itp.) koszty administracyjne, sprzęt sportowy, stroje sportowe, akcesoria i urządzenia sportowe, wynagrodzenia trenerów, instruktorów i księgowych, transport na turnieje i obozy, wyżywienie i zakwaterowanie na turniejach i obozach, napoje i drobny poczęstunek itp.

Ponadto dotacja z budżetu miasta pozwala katowickim UKS-om na prowadzenie zajęć z profilaktyki uzależnień przez osoby z odpowiednim przygotowaniem merytorycznym, posiadające stosowne kwalifikacje w tym zakresie. Osoby prowadzące zajęcia na bieżąco rozwijają zainteresowania podopiecznych, z wyraźnym określeniem właściwych norm zachowania w różnych sytuacjach (postawa wobec używek, eliminowanie przemocy i agresji, rozwiązywanie konfliktów itp.) oraz propagują autorytety promujące wzorzec trzeźwości (trener, znany sportowiec, nauczyciel wychowania fizycznego).

W zajęciach organizowanych przez Uczniowskie Kluby Sportowe w 2023 roku brało udział ponad 2.700 dzieci i młodzieży.

d) prowadzenie programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i rodziców w zakresie używania substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych

- programy profilaktyczne realizowane przez Stowarzyszenie Śląskie Centrum Profilaktyki i Psychoterapii

· „ARS – jak dbać o miłość”: 20 edycji programu (każde edycja to 6 godzin lekcyjnych), 1 518 uczniów - *program rekomendowany przez KCPU*

· „Debata”: 25 edycji programu (każda edycja to 2 godziny lekcyjne), 521 uczniów - *program rekomendowany przez KCPU*

· „Smak życia czyli debata o dopalaczach”: 20 edycji programu (każda edycja to 2 godziny lekcyjne), 448 uczniów

· „Cukierki” dla dzieci z klasy I-III szkoły podstawowej: 25 edycji programu (każda edycja to 2 godziny lekcyjne), 495 uczniów

· „Zaplątani w sieci” (program profilaktyki uzależnień behawioralnych): 25 edycji programu (każda edycja to 2 godziny lekcyjne), 531 uczniów

· „Smartfon – przyjaciel czy wróg”; 25 edycji programu (każda edycja to 2 godziny lekcyjne), 498 uczestników

- „Archipelag Skarbów” program profilaktyki zintegrowanej dla szkół średnich prowadzony przez Fundację YAQ: 210 uczestników, 10 godz. zajęć (dla uczniów, rodziców oraz nauczycieli)

- Program profilaktyki dotyczącej zagrożenia używania środków psychoaktywnych dla młodzieży szkół średnich prowadzony przez UKS OTAGON: 18 edycji (po 2 godz. każda edycja), 540 uczniów

e) wspieranie i prowadzenie działań promujących trzeźwość i wolność od wszelkich uzależnień, w tym behawioralnych

- zostały przekazane do wszystkich szkół podstawowych (w tym zespołów szkół specjalnych), 51 uczniów z Katowic zostało wyróżnionych w konkursie literacko-plastycznym pt. „*Rosnę zdrowo!*” oraz w konkursie na projekt plakatu profilaktycznego „*Mój pomysł na zdrowie*”; kampania „Zachowaj Trzeźwy Umysł” cieszy się dużą popularnością wśród katowickich szkół, które od ponad dwudziestu lat angażują się w jej prowadzenie
- program „Nie wiesz co robić? Róbmy dobro!” realizowany przez Wspólnotę Dobrego Pasterza w ramach Klubu Wysoki Zamek przy ul. Gliwickiej 96 (spotkania, warsztaty i koncerty profilaktyczno-edukacyjne dla młodzieży, streetworking, wsparcie i poradnictwo wobec osób zagrożonych uzależnieniami): 5 302 godz., 2 084 uczestników
- udział w ogólnopolskiej kampanii profilaktycznej „W ciąży bez alkoholu”: ulotki, plakaty i broszury zostały umieszczone we wszystkich punktach terenowych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
- „Program profilaktyki zintegrowanej zorganizowany przez Wspólnotę Dobrego Pasterza podczas obchodów VII Światowego Dnia Ubogich” – w obchodach wzięło udział 500 osób pozostających w kryzysie bezdomności lub ubóstwa, a 50 osób skorzystało z pomocy specjalistów
- „Plenerowa jadłodajnia z okazji VII Dnia Ubogich” – z ciepłego posiłku i pomocy doraźnej skorzystało 300 osób będących w kryzysie bezdomności
- program „*Odkryj piękno swojej duszy*” zorganizowany przez Katowickie Stowarzyszenie Trzeźwościowe Dwójka dla 8 mieszkańców Katowic
- Międzynarodowe Forum Tato.Net „Siła&czułość”, zorganizowane przez Fundację Cyryla i Metodego w dniu 28. 10.2023r., dofinansowanie dla 20 mieszkańców Katowic
- „Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym – szkolenia dla instruktorów i dla kadry Hufca ZHP” zorganizowane przez ZHP Chorągiew Śląska dla 16 osób
- „Profilaktyka informacyjna i edukacyjna dla dzieci młodzieży przez wskazanie alternatywnych form spędzania czasu, rozwiązywania problemów w trakcie Dnia Wolontariusza zorganizowana przez Fundację In Corpore: 20 uczestników warsztatów oraz 20 uczestników grup wsparcia
- „Paczki świąteczne dla rodzin i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, z darem spotkania i rozmowy” zorganizowane przez Rzymsko-katolicką Parafię Podwyższenia Krzyża Świętego i św. Huberta – objęto 62 osoby
- „Spotkanie Mikołajkowo-Wigilijne w ramach integracji środowisk trzeźwościowych” zorganizowane przez Katowickie Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Dwójka”: 32 uczestników z Katowic
- „Powrót do siebie. Cykl spotkań wpierających rodziny z problemem uzależnień” zorganizowane przez Fundację Wolne Miejsce: 8 spotkań w których uczestniczyło 20 osób

f) udzielanie pomocy psychologicznej dzieciom i młodzieży oraz rodzicom, wychowawcom i nauczycielom w celu poprawy zdrowia psychicznego (w tym zapobieganie uzależnieniom, także behawioralnym) dzieci i młodzieży:

- Poradnia Specjalistyczna STREFA ZMIANY mieszcząca się w Katowicach przy ul. Ligockiej 5 prowadzona przez Stowarzyszenie Śląskie Centrum Profilaktyki i Psychoterapii - z pomocy terapeuty, psychologa lub psychiatry dla dzieci, młodzieży oraz opiekunów i wychowawców skorzystało 339 osób w wymiarze 1 382 godzin
- Centrum Terapii i Wspomagania Rozwoju FOCUS przy ul. Wincentego Pola 9/1A - pomocy psychologicznej i terapeutycznej dla dzieci i młodzieży skorzystało 107 osób, w wymiarze 899 godzin

4. Nadzór nad placówkami handlującymi napojami alkoholowymi w zakresie przestrzegania przepisów wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wydała 369 postanowień opiniujących wnioski przedsiębiorców ubiegających się o uzyskanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, w zakresie zgodności z obowiązującymi przepisami określonymi w uchwałach Rady Miasta Katowice dotyczących zasady

usytuowania punktów handlujących napojami alkoholowymi oraz ich limitu. W 2022 roku wydano 374 postanowienia, a w 2021 roku 349 postanowienia.

Zespół Kontrolny Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadził 55 kontroli w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w 185 punktach, w 20 punktach sprzedaży (w 5 sklepach oraz 15 lokalach gastronomicznych) stwierdzono brak ustawowo wymaganej informacji „Alkohol szkodzi zdrowiu”, w rezultacie czego funkcjonariusze Straży Miejskiej nałożyli mandaty. W 2022 roku skontrolowano 67 placówek handlujących napojami alkoholowymi i w 7 punktach wystawiono mandaty. Podczas kontroli prowadzona jest krótka edukacja w zakresie przepisów dotyczących handlu alkoholem, ze szczególnym akcentowaniem konieczności legitymowania osób, wobec których istnieje przypuszczenie, że nie są pełnoletnie.

W związku z wejściem w życie uchwały Nr LVIII/1175/18 Rady Miasta Katowice z dnia 28 czerwca 2018 roku w sprawie ograniczenia godzin sprzedaży napojów alkoholowych do spożycia w godzinach napojów alkoholowych poza miejscem sprzedaży na terenie miasta Katowice (wprowadzająca zakaz sprzedaży w godzinach od 22.00 do 6.00 rano w Śródmieściu Katowice) zarówno Policja, jak i Straż Miejska potwierdziły pozytywny wpływ na poprawę bezpieczeństwa i ograniczeniu niepożądanych zdarzeń w ścisłym centrum miasta.

Działania prowadzone przez Straż Miejską ze szczególnym uwzględnieniem dzielnicy Śródmieście

- zdarzenia związane ze spożywaniem alkoholu w miejscach publicznych w okresach przed oraz po wejściu w życie uchwały ograniczającej sprzedaż napojów alkoholowych na wynos w godzinach 22⁰⁰ - 6⁰⁰

RODZAJE WYKOCZEŃ I PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ	OKRES 01.09.2017 - 30.08.2018	OKRES 01.09.2018 - 30.08.2019	PORÓWNANIE DANYCH z dwóch poprzednich okresów	OKRES 01.01.2019 - 31.10.2019 ŚRÓDMIEŚCIE	OKRES 01.01.2019 - 31.10.2019 POZOSTAŁE DZIELNICE
spożywanie alkoholu w miejscach publicznych	980	441	Spadek o 539 45%	420	781
usiłowanie spożywania alkoholu w miejscach publicznych	170	174	Wzrost o 4 2,2%	194	256
interwencje dotyczące osób nietrzeźwych	1.610	863	Spadek o 747 46,4%	429	774
- w tym doprowadzenie do izby wytrzeźwień	333	-112	Spadek o 221 66,4%	300	141

Powyższe zestawienie wykazuje bardzo znaczący spadek ilości interwencji dotyczących spożywania alkoholu w miejscach publicznych (o 45%) oraz spadek ilości interwencji wobec osób nietrzeźwych (o 46,4%) w porównywanych okresach w dzielnicy Śródmieście, co potwierdza zasadność podjęcia Uchwały Nr LVIII/1175/18 Rady Miasta Katowice z dnia 28 czerwca, a obowiązującej od 24 lipca 2018 roku.

Komenda Miejska Policji poinformowała, że dzielnicowi rejonów gdzie zaczął obowiązywać ten przepis uzyskali w rozmowach z mieszkańcami potwierdzenie, że zmniejszyła się uciążliwość związana z osobami spożywającymi alkohol w bramach i podwórzach. Porównawcze zestawienie ukazujące ilość zdarzeń związanych z zakłócaniem ładu i porządku publicznego oraz zakłócania spoczynku nocnego w obrębie konkretnych ulic stanowiących ściśle centrum miasta również potwierdza zasadność podjęcia ww. chwały. Ze względu na lockdown w okresie wiosennym oraz wstrzymanie działalności restauracji jesienią 2020 roku nie prowadzono tego typu analizy w 2020 roku, ponieważ zastosowane wskaźniki nie byłyby miarodajne. Również dane statystyczne z 2021 rok pozostawały mało miarodajne ze względu na czasowe ograniczenia działalności placówek.

W listopadzie i grudniu 2019 roku w dzielnicach Załęże oraz Szopienice-Burowiec odbyły się konsultacje społeczne dotyczące ograniczenia godzin sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży.

W ramach konsultacji zorganizowane zostały trzy spotkania konsultacyjne z udziałem mieszkańców, przedstawicieli rad jednostek pomocniczych, właścicieli sklepów oraz Policji i Straży Miejskiej. Podczas nich omówiono ewentualne wprowadzenie zakazu sprzedaży detalicznej alkoholu na terenie tych dzielnic, zebrano opinie, uwagi i spostrzeżenia mieszkańców oraz przedsiębiorców względem zakazu sprzedaży alkoholu w godzinach od 22.00 do 6.00 oraz poinformowano o szczegółach badania ankietowego.

Badanie ankietowe w dzielnicach Załęże trwało od 21 listopada do 5 grudnia, a w Szopienicach i Burowcu zostało przeprowadzone w terminie 27 listopada – 11 grudnia 2019 roku, na jeden z dwóch sposobów: online na stronie www.konsultacje.katowice.eu lub tradycyjnie w wersji papierowej w filiach Miejskiej Biblioteki Publicznej. Łącznie w spotkaniach uczestniczyło ponad 80 osób a 1435 mieszkańców wypełniło ankiety.

Wyniki głosowania (*liczone jedynie poprawnie wypełnione ankiety*) dotyczące wprowadzeniu zakazu sprzedaży alkoholu w godzinach od 22.00 do 6.00:

	Ilość głosów za	Ilość głosów przeciw	Brak zdania
Załęże	260	260	3
Szopienice-Burowiec	380 (55%)	299 (44%)	5

Dodatkowo w Szopienicach-Burowcu wpłynęły także 263 oświadczenia mieszkańców, wyrażające sprzeciw wobec planowanych ograniczeń sprzedaży alkoholu. Ze względu na nieprawidłową formę nie zostały one uwzględnione w wynikach głosowania. W związku z faktem braku jednoznacznego rozstrzygnięcia kwestii w konsultacjach społecznych prezydent Marcin Krupa zwrócił się także o opinię w tej sprawie do Policji, Straży Miejskiej i Rad Jednostek Pomocniczych.

W rezultacie powyższych działań w 2021 roku podjęto *uchwałę Nr XXXI/663/21 Rady Miasta Katowice z dnia 4 lutego 2021 roku w sprawie ograniczenia godzin sprzedaży napojów alkoholowych do spożycia w godzinach napojów alkoholowych poza miejscem sprzedaży na terenie miasta Katowice* co rozszerzyło ograniczenie nocnej sprzedaży napojów alkoholowych w sklepach (zakaz sprzedaży w godzinach od 22.00 do 6.00) dotychczas obowiązujący w Śródmieściu, na Załęże oraz Szopienice – Burowiec.

Komenda Miejska Policji ze względów na ograniczenia techniczne nie jest w stanie wygenerować ze danych statystycznych dotyczących precyzyjnie danej dzielnicy (ale cały rejon działania poszczególnych Komisariatów) oraz ograniczając statystyki do wskazanych godzin interwencji. Jednakże jak wskazuje Policja większość czynności służbowych dotyczących interwencji wynikających ze spożywania alkoholu w miejscach publicznych jest przeprowadzana w godzinach późno popołudniowych i nocnych.

Zestawienie porównawcze z okresów przed i po wejściu przepisów o ograniczeniu nożnej sprzedaż alkoholu wyników z Komisariatów Policji, które swoim działaniem obejmują ww. dzielnice tzn. Śródmieście (KP I oraz KP VI), Szopienice-Burowiec (KP V) oraz Załęże (KP VII):

Doprowadzenia do Izby Wytrzeźwień:

Jednostka	1.03.2020 -28.02.2021	1.03.2021 -28.02.2022	Porównanie
Komisariat Policji I	545	449	Zmniejszenie o 96
Komisariat Policji VI	587	462	Zmniejszenie o 126
Komisariat Policji V	609	562	Zmniejszenie o 47
Komisariat Policji VII	304	214	Zmniejszenie o 90

Nałożone mandaty karne z art. 43' ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (spożywania alkoholu wbrew zakazom):

Jednostka	1.03.2020 -28.02.2021	1.03.2021 -28.02.2022	Porównanie
Komisariat Policji I	515	187	Zmniejszenie o 328
Komisariat Policji VI	621	422	Zmniejszenie o 199
Komisariat Policji V	668	737	Zwiększenie o 69
Komisariat Policji VII	304	185	Zmniejszenie o 29

Pouczenia z art. 43' ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (spożywania alkoholu wbrew zakazom):

Jednostka	1.03.2020 -28.02.2021	1.03.2021 -28.02.2022	Porównanie
Komisariat Policji I	883	629	Zmniejszenie o 254
Komisariat Policji VI	112	53	Zmniejszenie o 59

Komisariat Policji V	717	951	Zwiększenie o 239
Komisariat Policji VII	513	155	Zmniejszenie o 358

Powyższe zestawienie wyników interwencji przeprowadzonych przez Policję wobec osób spożywających alkohol w miejscach publicznych lub nietrzeźwych wskazuje, że w okresie po wprowadzenie zakazu nocnej sprzedaży alkoholu w sklepach we wskazanych dzielnicach zmniejszyła się liczba interwencji. Jedynym wyjątkiem są interwencje wobec naruszenia przepisów dotyczących spożywania alkoholu w miejscach zakazanych na terenie objętych przez Komisariat Policji V, którego obszar wykracza jednak poza dzielnice objęte nowymi regulacjami prawnymi.

Prezydent Miasta Katowice uruchomił w dniu 26 października 2021 r. konsultacje społeczne dot. ograniczenia godzin sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży na terenie dzielnic Bogucice, Dąbrówka Mała oraz Giszowiec. Konsultacje społeczne zostały przeprowadzone w formie otwartego spotkania z mieszkańcami, przedstawicielami Policji i Straży Miejskiej w Katowicach oraz za pośrednictwem formularza konsultacyjnego, osobnego dla każdej z dzielnic.

Formularz konsultacyjny można było uzupełnić od 10 do 24 listopada 2021 r. poprzez stronę www.katowice.eu/konsultacje. Pracownicy urzędu zapewнили wsparcie w wypełnieniu ankiety w trakcie spotkania konsultacyjnego oraz podczas dyżurów w filiach Miejskiej Biblioteki Publicznej. Spotkania konsultacyjne odbyły się: dla Bogucic - 15 listopada, dla Giszowca - 18 listopada, dla Dąbrówki Małej - 23 listopada. Łącznie w spotkaniach wzięło udział ok. 75 osób, natomiast w badaniu ankietowym 1309.

Wyniki głosowania (*liczono jedynie poprawnie wypełnione ankiety*) dotyczące wprowadzeniu zakazu sprzedaży alkoholu w godzinach od 22.00 do 6.00:

	Ilość głosów za	Ilość głosów przeciw	Brak zdania
Bogucice	143 (59%)	100(41%)	0
Dąbrówka Mała	57 (67%)	28 (33%)	0
Giszowiec	99 (13%)	646(86%)	1

W rezultacie powyższych działań w 2022 roku podjęto *uchwałę Nr XLIX/1081/22 Rady Miasta Katowice z dnia 23 czerwca 2022 roku w sprawie ograniczenia godzin sprzedaży napojów alkoholowych do spożycia w godzinach napojów alkoholowych poza miejscem sprzedaży na terenie miasta Katowice co rozszerzyło ograniczenie nocnej sprzedaży napojów alkoholowych w sklepach (zakaz sprzedaży w godzinach od 22.00 do 6.00) obejmując następujące Dzielnice: Śródmieście, Załęże, Bogucice, Dąbrówka Mała, Szopienice-Burowiec.*

Prezydent Miasta Katowice uruchomił w dniu 26 października 2022r. konsultacje społeczne dot. ograniczenia godzin sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży na terenie Dzielnicy Zawodzie. Konsultacje społeczne zostały przeprowadzone w formie otwartego spotkania z mieszkańcami, przedstawicielami Policji i Straży Miejskiej w Katowicach. Formularz konsultacyjny można było uzupełnić od 16 do 30 listopada 2022 r. poprzez stronę www.katowice.eu/konsultacje. Spotkania konsultacyjne odbyły się w dniu 21 listopada 2022r.

Wyniki głosowania (*liczono jedynie poprawnie wypełnione ankiety*) dotyczące wprowadzeniu zakazu sprzedaży alkoholu poza miejscem sprzedaży w godzinach od 22.00 do 6.00:

	Ilość głosów za	Ilość głosów przeciw	Brak zdania
Zawodzie	62 (24,9%)	185 (74,3%)	2 (0,8%)

W rezultacie uzyskania powyższych wyników odstąpiono od ograniczania nocnej sprzedaży napojów alkoholowych w Dzielnicy Zawodzie.

W 2023 roku Prezydent Miasta Katowice uruchomił w dniu 20.01.2023 r. konsultacje społeczne dot. ograniczenia godzin sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży na terenie Dzielnicy nr 12 Koszutka. Konsultacje społeczne zostały przeprowadzone w formie otwartego spotkania z mieszkańcami, przedstawicielami Policji i Straży Miejskiej w Katowicach. Formularz konsultacyjny można było uzupełnić od 6 do 19 lutego 2023 r. poprzez stronę www.katowice.eu/konsultacje lub papierowo, wrzucając do urny zlokalizowanej w dzielnicowej filii Miejskiej Biblioteki Publicznej. Spotkanie konsultacyjne odbyło się w dniu 16 lutego 2023r.

Wyniki głosowania (*liczono jedynie poprawnie wypełnione ankiety*) dotyczące wprowadzeniu zakazu sprzedaży alkoholu do spożycia poza miejscem sprzedaży w godzinach od 22.00 do 6.00:

	Ilość głosów za	Ilość głosów przeciw	Brak zdania
Koszutka	313 (48,30 %)	334 (51,54 %)	1 (0,16 %)

Wśród mieszkańców Koszutki, którzy wzięli udział w konsultacjach i poprawnie wypełnili formularz, stosunek głosów zwolenników i przeciwników ograniczenia nocnej sprzedaży alkoholu w sklepach w Koszutce był niemal równy i dzieliło go 21 głosów na korzyść odstąpienia od wprowadzenia ograniczeń. Większość osób zabierających głos podczas dyskusji w trakcie spotkania konsultacyjnego deklarowała się jako zwolennicy wprowadzenia „nocnej prohibicji”. Dlatego prezydent Katowic wystąpił o dodatkowe stanowisko do Rady Dzielnicy nr 12 Koszutka. Rada podjęła stosowną uchwałę, w której pozytywnie zaopiniowała wprowadzenie nocnej prohibicji na terenie dzielnicy.

W rezultacie powyższych działań w 2023 roku podjęto uchwałę Nr LXIV/1321/23 Rady Miasta Katowice z dnia 25 maja 2023 roku w sprawie ograniczenia godzin sprzedaży napojów alkoholowych do spożycia w godzinach napojów alkoholowych poza miejscem sprzedaży na terenie miasta Katowice

co rozszerzyło ograniczenie nocnej sprzedaży napojów alkoholowych w sklepach (zakaz sprzedaży w godzinach od 22.00 do 6.00) o Koszutkę i obecnie obejmuje następujące Dzielnice: Śródmieście, Załęże, Koszutka, Bogucice, Dąbrówka Mała, Szopienice-Burowiec.

Prezydent Miasta Katowice uruchomił w dniu 3.11.2023 r. konsultacje społeczne dot. ograniczenia godzin sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży na terenie Dzielnicy nr 9 Osiedle Tysiąclecia. Konsultacje społeczne zostały przeprowadzone w formie otwartego spotkania z mieszkańcami, przedstawicielami Policji i Straży Miejskiej w Katowicach. Formularz konsultacyjny można było uzupełnić od 20 listopada do 4 grudnia 2023 r. poprzez stronę www.katowice.eu/konsultacje lub papierowo, wrzucając do urn zlokalizowanych w dwóch dzielnicowych filiach Miejskiej Biblioteki Publicznej. Spotkania konsultacyjne odbyło się w dniu 28 listopada 2023r.

Wyniki głosowania (*liczono jedynie poprawnie wypełnione ankiety*) dotyczące wprowadzeniu zakazu sprzedaży alkoholu do spożycia poza miejscem sprzedaży w godzinach od 22.00 do 6.00:

	Ilość głosów za	Ilość głosów przeciw	Brak zdania
Osiedla Tysiąclecie	271 (25,74%)	781 (74,17%)	1 (0,09%)

W rezultacie uzyskania powyższych wyników odstąpiono od ograniczania nocnej sprzedaży napojów alkoholowych w Dzielnicy Osiedla Tysiąclecie.

Zestawienie realizacji zadań zapisanych w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok wraz z miernikami

1.Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz członków ich rodzin			
	<i>Zadania szczegółowe</i>	<i>Mierniki osiągnięcia celu</i>	<i>Realizatorzy zadań oraz partnerzy</i>
A	prowadzenie w ramach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii, które podejmuje działania w zakresie uzależnień, związane z poradnictwem i profilaktyką dla dzieci, młodzieży i ich rodzin, w tym poprzez wsparcie asystenta rodziny	-liczba rodzin objętych pomocą: 31 -liczba konsultacji dla rodzin: 366	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach - Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii
B	prowadzenie oddziaływań profilaktyczno-terapeutycznych wobec osób bezdomnych uzależnionych lub zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych	-liczba przeprowadzonych oddziaływań: 693 -liczba osób bezdomnym włączonych w system pomocy społecznej: 107	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach - Działu ds. Osób Bezdomnych Urząd Miasta Katowice - Wydział Polityki Społecznej <i>Partnerzy:</i>

			<i>organizacje pozarządowe</i>
C	zwiększenie dostępności leczenia odwykowego poprzez finansowanie programów terapeutycznych dla mieszkańców Katowic, ze szczególnym uwzględnieniem specjalistycznych programów dla dzieci i młodzieży oraz klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	-liczba osób objętych pomocą: 31 osób z deficytami w funkcjonowaniu poznawczym leczących się w oddziale dziennym i 43 uczestniczące w grupach wstępnych -ilość udzielonej pomocy (wyrażonej w godzinach lub osobodniach): 960 -liczba klientów MOPS objętych działaniami diagnostycznymi przez konsultantów ds. uzależnień: 77 osób	Urząd Miasta Katowice - Wydział Polityki Społecznej Partnerzy: specjalistyczne placówki lecznicze Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – Ośrodek Interwencji Kryzysowej; Centrum Rehabilitacji Społecznej
D	organizowanie grup terapeutycznych oraz wspomaganie grup wsparcia dla osób uzależnionych oraz ich rodzin	- liczba spotkań: 713 godz. - liczba osób biorących udział: 197	Urząd Miasta Katowice - Wydział Polityki Społecznej Partnerzy: <i>specjalistyczne placówki lecznicze, organizacje pozarządowe, indywidualni specjaliści prowadzący działalność gospodarczą</i>
E	dofinansowanie obozów terapeutycznych dla rodzin z problemem alkoholowym i narkotykowym	- liczba osób biorących udział w obozach: 158	Urząd Miasta Katowice - Wydział Polityki Społecznej Partnerzy: <i>organizacje pozarządowe</i>
F	wspieranie działalności punktów informacyjno- konsultacyjnych z zakresu problemów alkoholowych oraz stowarzyszeń abstynenckich i trzeźwościowych	- liczba udzielonych usług: 4 959 porad	Urząd Miasta Katowice - Wydział Polityki Społecznej Partnerzy: <i>organizacje pozarządowe</i>
G	prowadzenie działań wobec osób uzależnionych od alkoholu w ramach procedury zobowiązania do leczenia odwykowego	-liczba rozpatrzonych wniosków przez MKRPA: 210 -liczba spotkań z osobami, zapraszonymi przez Komisję: 616 -liczba wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego skierowanych do Sądu: 98	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Katowicach Partnerzy: <i>MOPS w Katowicach, Komenda Miejska Policji w Katowicach, MIW i Ośrodek Pomocy dla Osób w Katowicach, Komenda Miejska Policji w Katowicach, Sąd Rejonowy Katowice-Zachód w Katowicach,</i>

			<i>Prokuratura Rejonowa Katowice-Zachód w Katowicach, Prokuratura Rejonowa Katowice-Wschód w Katowicach, Prokuratura Rejonowa Katowice-Północ w Katowicach, Prokuratura Rejonowa Katowice-Południe w Katowicach,</i>
2.Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkotykowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrona przed przemocą w rodzinie			
	<i>Zadania szczegółowe</i>	<i>Mierniki osiągnięcia celu</i>	<i>Realizatorzy zadań oraz partnerzy</i>
A	organizowanie spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych w zakresie rozwiązywania problemów związanych z przemocą	- liczba Zespołów Interdyscyplinarnych: 6 - liczba Grup Roboczych: 1 417	MOPS w Katowicach – Ośrodek Interwencji Kryzysowej <i>Partnerzy: Komenda Miejska Policji w Katowicach, Sąd Rejonowy Katowice-Zachód w Katowicach, Prokuratura Rejonowa Katowice-Zachód w Katowicach, Prokuratura Rejonowa Katowice-Wschód w Katowicach, Prokuratura Rejonowa Katowice-Północ w Katowicach, Prokuratura Rejonowa Katowice-Południe w Katowicach, Urząd Miasta Katowice – Wydział Polityki Społecznej, Urząd Miasta Katowice – Wydział Edukacji i Sportu, Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Katowicach</i>
B	prorowadzenie Ośrodka Interwencji	-liczba osób korzystających z pomocy:	MOPS w Katowicach

	Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	874 -rodzaj udzielonej pomocy i liczba poszczególnych form pomocy: 120 interwencji osobistych, 1 375 interwencji telefonicznych, 1 369 konsultacji indywidualne, 671 porad specjalistycznych, 357 porad prawnych	
C	prowadzenia działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie przez organizacje pozarządowe	- 18 osób skorzystało ze schronienia całodobowego wraz z pomocą specjalistyczną	Urząd Miasta Katowice - Wydział Polityki Społecznej <i>Partnerzy:</i> organizacje pozarządowe
3.Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych.			
	<i>Zadania szczegółowe</i>	<i>Mierniki osiągnięcia celu</i>	<i>Realizatorzy zadań oraz partnerzy</i>
A	prowadzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży w szczególności w formie opiekuńczej i specjalistycznej, w tym: kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych oraz grup profilaktycznych dla młodzieży oraz zlecenie ich prowadzenia organizacjom pozarządowym	- liczba placówek: 27 - liczba dzieci objętych pomocą: 1 429	Urząd Miasta Katowice - Wydział Polityki Społecznej <i>Partnerzy:</i> organizacje pozarządowe MOPS w Katowicach
B	realizacja środowiskowych programów profilaktycznych w szkołach	-liczba programów: 7 -liczba dzieci uczestniczących w zajęciach: 1 301 -liczba godzin zrealizowanych zajęć: 2 985	Szkoły w Katowicach, Urząd Miasta Katowice - Wydział Edukacji i Sportu, Urząd Miasta Katowice - Wydział Polityki Społecznej
C	prowadzenie środowiskowych programów profilaktycznych w formie pozalekcyjnych zajęć sportowych realizowanych poprzez uczniowskie kluby sportowe	-liczba programów: 35 -liczba dzieci uczestniczących w zajęciach: około 2 700	Urząd Miasta Katowice - Wydział Edukacji i Sportu <i>Partnerzy:</i> organizacje pozarządowe (uczniowskie kluby sportowe w Katowicach)
D	prowadzenie programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i rodziców w zakresie używania substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych ze szczególnym uwzględnieniem programów rekomendowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom oraz opartych na sprawdzonych strategiach	-liczba programów: 8 rodzajów, 159 edycji -liczba osób uczestniczących w zajęciach: 4 761 uczniów	Urząd Miasta Katowice - Wydział Polityki Społecznej <i>Partnerzy:</i> organizacje pozarządowe i specjaliści w zakresie profilaktyki prowadzący działalność

	profilaktycznych		<i>gospodarczą</i>
E	wspieranie i prowadzenie działań promujących trzeźwość i wolność od wszelkich uzależnień, w tym behawioralnych	-uczniowie szkół podstawowych biorący udział w kampanii Zachowaj Trzeźwy Umysł - 3 112 osób (w tym 2 084 osób objętych działaniami Klubu Wysoki Zamek , ponadto uczestnicy krótkotrwałych oddziaływań realizowanych w trybie „małych grantów”)	Urząd Miasta Katowice - Wydział Polityki Społecznej <i>Partnerzy: organizacje pozarządowe</i>
F	udzielanie pomocy psychologicznej dzieciom i młodzieży oraz rodzicom, wychowawcom i nauczycielom w celu poprawy zdrowia psychicznego (w tym zapobieganie uzależnieniom, także behawioralnym) dzieci i młodzieży,	-liczba osób: 446 -liczba godzin: 2 281	Urząd Miasta Katowice - Wydział Polityki Społecznej <i>Partnerzy: organizacje pozarządowe</i> MOPS w Katowicach Specjalistyczna Poradnia Rodzinna w Katowicach
4. Nadzór nad placówkami handlującymi napojami alkoholowymi w zakresie przestrzegania przepisów wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości			
	<i>Zadania szczegółowe</i>	<i>Mierniki osiągnięcia celu</i>	<i>Realizatorzy zadań oraz partnerzy</i>
	Prowadzenie regularnych kontroli w placówkach handlujących napojami alkoholowymi w zakresie przestrzegania przepisów wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	-liczba przeprowadzonych kontroli: 55 , objęto nimi 185 punktów sprzedaży napojów alkoholowych -liczba udzielonych mandatów przez Straż Miejską: 20	Miejska Komisja Rozwiązywania problemów Alkoholowych w Katowicach <i>Partnerzy: Straż Miejska w Katowicach, Urząd Miasta Katowice – Wydz. Spraw Obywatelskich</i>

II. Struktura finansowania Programu.

Dział 851 Ochrona zdrowia

Rozdział 85153 Zwalczanie narkomanii

Rozdział 85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi.

Plan:	10 955 124,00 zł	tj. 99,48%
Wykonanie:	10 898 055,72 zł	
	<i>Rozdział 85153: 4 229 487,34 zł</i> <i>Rozdział 85154: 6 668 568,38 zł</i>	

Dysponenci środków finansowych:

Wydział Polityki Społecznej		
Plan:	5 810 396,00 zł	tj. 99,69%
Wykonanie:	5 792 297,25 zł	
	<i>Rozdział 85153: 2 291 061,00 zł</i> <i>Rozdział 85154: 3 501 236,25 zł</i>	
Wydział Edukacji i Sportu		
Plan:	900 000,00 zł	tj. 100,00%
Wykonanie:	900 000,00 zł	
	<i>Rozdział 85153: 450 000,00 zł</i>	

	Rozdział 85154: 450 000,00 zł	
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach		
Plan:	3 749 917,00 zł	tj. 99,35%
Wykonanie:	3 725 592,74 zł	
	Rozdział 85153: 1 251 667,97 zł Rozdział 85154: 2 473 924,77 zł	
w tym finansowanie działalności:		
	- 5 Świetlic MOPS i 3 Kluby Młodzieżowe	2 596 134,50 zł
	- Centrum Rehabilitacji Społecznej	171 825,27 zł
	- asystenta rodziny w ramach Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Promocji, Metodyki i Strategii	86 356,59 zł
	- Ośrodka Interwencji Kryzysowej oraz schronienia dla ofiar przemocy	653 100,00 zł
	- pomocy psychologicznej dzieciom i młodzieży	114 365,00 zł
	- pomoc bezdomnym osobom uzależnionym	103 811,28 zł
Szkoły i placówki oświatowe w Katowicach		
Plan :	494 811,00 zł	tj. 97,04%
Wykonanie:	480 165,73 zł	
	Rozdz. 85153: 236 758,37 zł Rozdz. 85154: 243 407,36 zł	
Zespoły Szkolno-Przedszkolne nr: 1, 12 Zespół Szkół i Placówek nr 2 Szkoły Podstawowe nr: 11, 22, 58, 66		

Podsumowanie

Celami realizacji *Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 rok* były:

- zmiana obyczajów w zakresie spożywania napojów alkoholowych,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- ograniczanie skali występowania zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży poprzez realizację działań profilaktycznych,
- zwiększanie dostępu do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, członków ich rodzin oraz ofiar przemocy w rodzinie,
- prowadzenie oddziaływań na osoby nadużywające alkoholu oraz udzielanie pomocy ich rodzinom, w tym kompleksowej pomocy psychospołecznej, prawnej i pomocy w odbudowie więzi społecznych i rodzinnych.

W celu osiągnięcia jak najtrwalszych i długofalowych efektów, działania koncentrowały się na dzieciach i młodzieży. Szczególną rolę w tym zakresie pełnią placówki wsparcia dziennego prowadzone przez MOPS oraz organizacje pozarządowe. Spełniają one zapotrzebowanie na profesjonalną i długoterminową pomoc dla dzieci wychowujących się w rodzinach niewydolnych wychowawczo, dysfunkcyjnych, w tym z problemem alkoholowym. W 2023 roku wszystkie tego typu placówki funkcjonujące w Katowicach były finansowane w ramach realizacji niniejszego Programu. Ponadto do ogółu dzieci i młodzieży kierowano działania z zakresu profilaktyki uniwersalnej, takie jak: programy edukacyjno-profilaktyczne w szkołach (w tym rekomendowane przez KCPU), zajęcia w ramach uczniowskich klubów sportowych oraz zajęcia pozalekcyjne o charakterze socjoterapeutycznym, kształtujące postawy i zachowania prospołeczne, prezentujące twórcze i inspirujące sposoby spędzania wolnego czasu w ramach środowiskowych programów profilaktycznych realizowanych przez szkoły.

Realizowane programy były kierowane do ogólnej populacji uczniów katowickich szkół, ale również do dzieci wychowujących się w rodzinach dysfunkcyjnych, w tym z problemem alkoholowym. Szczególnie wobec ostatniej grupy odbiorców stosuje się profesjonalną i systematyczną pomoc w formie oddziaływań psychokorekcyjnych, realizowanych przez placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży. Dzięki temu otrzymują one bezpieczne warunki do poradzenia sobie z traumami doznanymi w środowisku rodzinnym oraz nabywają umiejętności psychospołeczne, które ułatwią im dojrzewanie, a następnie funkcjonowanie w dorosłym życiu.

Lecznictwo odwykowe było realizowane z wykorzystaniem środków zewnętrznych tj. poprzez Narodowy Fundusz Zdrowia, który finansuje placówki terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia, zapewniające na terenie Katowic bogatą ofertę profesjonalnej pomocy. Kierowanie do specjalistycznych placówek terapii uzależnień i współuzależnienia finansowanych w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia wraz z monitorowaniem przebiegu terapii wykonuje Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w ramach swych ustawowych kompetencji.

W 2023 roku zintensyfikowano pomoc psychologiczną i terapeutyczną wobec osób bezdomnych uzależnionych od alkoholu. Zrealizowano to poprzez rozszerzenie działań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej o etatową działalność psychologa zatrudnionego w Dziale ds. Osób Bezdomnych, a także szerokie oddziaływania terapeutyczne prowadzone przez specjalistów z Centrum Psychiatrii w Katowicach na terenie noclegowni dla osób bezdomnych. Działania te wprowadziły nową jakość w pomoc osobom bezdomnym, poprawiły funkcjonowanie wielu osób objętych programem, część zmotywowały do terapii w oddziale dziennym, a dla niektórych stworzyły realną szansę na wyjście z bezdomności. W związku z tym będą kontynuowane w 2024 roku.

W 2023 roku w ramach realizacji programu kontynuowano wprowadzoną w roku poprzednim w ramach Programu pomoc psychologiczną dzieciom i młodzieży oraz rodzicom, wychowawcom i nauczycielom w celu poprawy zdrowia psychicznego - w tym zapobieganie uzależnieniom, także behawioralnym. Zapotrzebowanie na ten zakres pomocy potwierdzony ilością udzielonych porad, uzasadnia jego kontynuację w 2024 roku.

W ramach Programu finansowane były grupy terapeutyczne dla osób uzależnionych i współuzależnionych. Dla osób o długotrwałej abstynencji oraz ich rodzin prowadzono działania o charakterze rehabilitacyjnym (m.in. obozy terapeutyczno-integracyjne) prowadzone przez stowarzyszenia trzeźwościowe.

Istotnym elementem pomocy dorosłym osobom uzależnionym oraz ich rodzinom jest corocznie aktualizowany informator, w którym zamieszczono wszystkie placówki służby zdrowia zajmujące się problemem uzależnień, organizacje pozarządowe zajmujące się tą tematyką a także kontakt do grup AA na terenie Katowic oraz opis procedury zobowiązania do leczenia odwykowego.

Program realizowany był przez wiele podmiotów, w tym jednostki miejskie, wydziały Urzędu Miasta, organizacje pozarządowe. Działania prowadzone w ramach Programu mają charakter długofalowy, ponieważ działania krótkoterminowe nie przyczyniają się do skutecznego rozwiązywania problemów alkoholowych i narkotykowych.

W związku z powyższym rekomenduje się utrzymanie dotychczasowych kierunków i form oddziaływań podejmowanych w ramach *Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii*.